

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 946
van **STEVEN COENEGRACHTS**
datum: 29 april 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Departement Omgeving - Vergunningendatabank

De opmaak van een vergunningenregister kan beschouwd worden als een belangrijk instrument in het omgevingsbeleid. Op basis van de gegevens kunnen besturen niet alleen algemene trends en evoluties volgen, maar ook het eigen vergunningsverleningsproces verbeteren. Het groeperen van al deze gemeentelijke vergunningsregisters gebeurt in de vergunningendatabank. Dat biedt het voordeel dat er heel wat details voorhanden zijn met betrekking tot de locatie, het onderwerp van de aanvraag en de procedure. Zo bevat de databank meer dan 3,5 miljoen stedenbouwkundige vergunningsaanvragen, en indien verkavelingsaanvragen, planologische attesten en alle andere types worden opgenomen, zelfs 4,3 miljoen (cijfers 2017). De vergunningendatabank is weliswaar niet perfect, sommige dossiers ontbreken en niet elk geïnventariseerd aanvraagdossier is correct ingegeven. Desalniettemin biedt de vergunningendatabank uiteenlopende mogelijkheden om evoluties, trends en ruimtelijke verschillen in kaart te brengen.

Het vergunningsregister heeft tot op vandaag echter een onvoldoende link met het milieulijk. Zo worden vandaag het milieueffectrapport (MER) of mobiliteitseffectenrapport (MOBER) onvoldoende toegevoegd aan het dossier, waardoor belangrijke informatie ontbreekt.

Voor de oude milieuvergunning is een dergelijke databank nog belangrijker. Deze vergunning werd immers verleend voor 20 jaar en de omzetting diende telkens gevraagd te worden tussen de 48ste en 36ste maand voor het eind van de milieuvergunning. Oude vergunningen konden weliswaar gebruikmaken van een eenvoudige omzettingsprocedure in een omgevingsvergunning van onbepaalde duur.

1. Op welke basis wordt de vergunningendatabank vandaag geanalyseerd door de Vlaamse overheid? Wat zijn bijvoorbeeld de belangrijkste aanbevelingen uit de laatste doorlichting en op welke manier heeft het beleid er al rekening mee gehouden?
2. Welke gemeenten beschikken tot op vandaag nog niet over een vergunningsregister? Hoe sensibiliseert de minister de gemeenten om er werk van te maken?
3. Heeft de Vlaamse overheid vandaag een goed beeld van de hiaten die in de vergunningendatabank steken? Hoeveel gemeenten leveren vandaag nog steeds minder betrouwbare vergunningsregisters aan en welke impact heeft dat?
4. Welke impact uit de reeks recente wijzigingen in het beleid kunnen het beste bewezen worden uit de analyse van de databank?

5. Welke zaken kan de vergunningendatabank ons momenteel leren wat betreft milieu? Hoeveel vergunningen zijn er nog volgens de oude procedure en heeft de Vlaamse overheid een idee wanneer die aflopen?
6. Werden alle vergunningen die gebruikgemaakt hebben van de omzettingsprocedure (naar omgevingsvergunning) geregistreerd in de vergunningendatabank?
7. Welke ambities heeft de minister nog wat betreft het optimaliseren van de vergunningendatabank?

ANTWOORD

op vraag nr. 946 van 29 april 2021

van **STEVEN COENEGRACHTS**

1. Het stedenbouwkundige vergunningenregister wordt frequent als bron gebruikt om specifieke onderwerpen of tendensen ad-hoc te onderzoeken, zoals de evolutie van beroepen tegen een gemeentelijke beslissing, de monitoring van de vergunningsaanvragen van windturbines, de vergunningsaanvragen binnen signaalgebieden, de handhavingsmonitor,... Hieruit kunnen ook beleidsondersteunende suggesties volgen. De gegevens van het vergunningenregister worden ook gebruikt bij de opmaak van het Ruimterapport en bij de lopende evaluatie van het omgevingsvergunningendecreet. Er gebeurt geen systematische doorlichting van de stedenbouwkundige vergunningendatabank met als doel beleidsaanbevelingen te formuleren.
2. De volgende 12 gemeenten beschikken nog niet over een goedgekeurd vergunningenregister: Baarle-Hertog, Berlaar, Bonheiden, Edegem, Gooik, Oud-Turnhout, Ravels, Rumst, Sint-Pieters-Leeuw, Spiere-Helkijn, Willebroek en Zandhoven. Bij 5 van deze gemeenten heeft het college een ontwerpregister goedgekeurd.

Mijn administratie volgt deze gemeenten op en begeleidt hen, onder andere door tussentijds nazicht van delen van het register en door het beschikbaar stellen van eigen data. De gemeenten worden meermaals per jaar proactief gecontacteerd. Lokale besturen worden aangespoord omdat ze anders hun burgers geen betrouwbare inlichtingen kunnen verstrekken bij overdracht van onroerend goed. Ze raken ook achterop bij digitale ontwikkelingen zoals de woningpas, het vastgoedinlichtingenformulier, enz. Ook de gemeenten die wél over een goedgekeurd vergunningenregister beschikken, worden door mijn administratie nauwgezet opgevolgd bij het aanleveren van de halfjaarlijkse updates, ook wat betreft de kwaliteit van de aangeleverde gegevens.

3. De Vlaamse Overheid heeft een goed beeld van de hiaten van het vergunningenregister. Die zijn eerder beperkt. De hiaten in de registers hebben overigens geen significantie invloed op het monitoren van de globale cijfers en tendensen. De gemeenten kunnen bijna continu hun wijzigingen en aanvullingen opladen naar een uitwisselplatform. Twee maal per jaar worden deze updates gecontroleerd en worden essentiële fouten besproken met de gemeenten. De universiteit van Antwerpen heeft in functie van een studie met betrekking tot het vergunningenbeleid een doorlichting gemaakt van het vergunningenregister en geconcludeerd dat zowel de inhoud als opmaak van de register als voortreffelijk konden bestempeld worden (2018).

De voornaamste hiaten zijn:

- Het verval van verkavelingen: de verkavelingen vergund na 22/12/70 moeten maar nagekeken worden op verval op het moment dat er een vergunningsaanvraag gebeurt binnen een dergelijke verkaveling. Bovendien bestaat het verval uit verschillende vervaltrappen waardoor er telkens weer moet getoetst worden of voldaan is aan alle vervaltrappen.

- Bouwmisdrijven: de gemeenten kunnen meestal enkel PV's ingeven en geen verdere informatie omdat er zo goed als geen gegevensuitwisseling is met de parketten.
 - dossiertype "Constructies/gebouwen": de input van de vergund geachte gebouwen vergt veel inzet van de lokale besturen omdat er heel wat onderzoek naar het verleden van deze gebouwen nodig is.
4. Uit monitoring van de gegevens van de (omgevings)vergunningen blijkt nu reeds dat de invoering van de stilzwijgende aktenaam, voor meldingen ingediend na 3 november 2020, de doorlooptijden voor meldingen significant heeft verkort, waardoor de burger sneller rechtszekerheid heeft over de mogelijkheid tot uitvoering van de door hem gemelde werken of exploitatie.
 5. De vergunningendatabank bevat enkel de stedenbouwkundige vergunningen. Er is geen centrale milieuvergunningendatabank. Het registeren van de historische milieuvergunningen maakt het onderzoek uit van een business case binnen het vastgoedinformatieplatform (vraag 7).
 6. De mededeling met vraag tot omzetting van een milieuvergunning gebeuren via het Omgevingsloket. Deze gegevens stromen vooralsnog niet door naar een omgevingsvergunningenregister, maar ze kunnen gemonitord worden op het uitwisselingsplatform van het Omgevingsloket.
 7. In het kader van het vastgoedinformatieplatform wordt er een business case 'Bronnenverbetering' opgestart. Er is een hefboombudget voor bronnenverbetering en voor de aansluiting van de bronnen aan het platform, en ook voor de optimalisatie van de registers. Er worden 3 sporen onderzocht: het verleden van de stedenbouwkundige vergunningen (optimaliseren stedenbouwkundig vergunningenregister), het verleden van de milieuvergunningen, en de integratie van omgevingsvergunning en -handhaving. Binnen dezelfde business case worden nagegaan hoe de registers generiek kunnen gemaakt worden.

Mijn administratie ontwikkelt de functionaliteit 'beslissingsinformatie', waardoor de details van de besliste omgevingsvergunningen en -meldingen in een hoge graad van detaillering beschikbaar zullen zijn.

Mijn administratie werkt bovendien ook aan het online publiek ontsluiten van de data van de omgevingsvergunningen, in het bijzonder de globale cijfers (aantallen per jaar, per locatie, per dossiertype, per inhoud van de aanvraag,...).